

STRIC PAVEL:

Z delom se učimo!

(Dalje.)

a poizkuse v I. števil. »Zvončka« bom odgovarjal prihodnjič, za danes pa navajam o drugi, dobro znani snovi, o sladkorju

II. poizkuse:

a) Deni v kozarec košček sladkorja, vlij nanj malo vode ter tresi kozarec! Kaj se zgodi?

b) Napravi isti poizkus s toplo vodo!

c) Deni sladkor v malo skledico, prideni le toliko vode, da se sladkor z njo napoji, ter to snov počasi razgrevaj, dokler se sladkor ne raztopi! Stresi raztopino iz skledice, pusti, da se ohladi ter pokusi!

č) Ponovi poizkus c) pa razgrevaj dlje časa ter opazuj barvo!

d) Ohladi tudi to snov, jo raztopi v vodi ter jo pokusi!

e) Napravi še enkrat snov poizkusa č) ter segrevaj še dalje!

f) Ali naredi mamica v kuhinji kdaj kaj takega in zakaj?

g) Razreži olupljeno sladko hruško ali sladko jabolko na male krhle, polij jih z malo vode ter pristavi k ognju! Med kuhanjem krhle stlači, kuhano snov precedi ter pokusi!

h) Kakšen je okus raznega domačega sadja, kakšen pri mleku? Iz okusa sledi?

i) Kakšen je okus zmrzlega krompirja?

j) Pusti kaliti (namočeno na toplem) ječmenovo zrno! Preišči okus nekaljenega in kaljenega ječmena!

k) Kaj poznaš, kar ima iste lastnosti kakor sladkor (preizkusi lastnosti kakor pri tem!) in čemu se rabi?

Kdor zmore nekaj izdatkov, naj napravi še sledeče poizkuse:

1. Napravi poizkus č) v epruveti, ujemi hlapove, ki uhajajo, ter preizkusi njihov okus (ali tudi z lakmusovim papirjem, katerega drugi košček pomoči v vodo!)

2. V vrat epruvete vtakni tesen zamašek, skozi katerega vodi ozka steklena cevka; ponovi poizkus ter drži pri zunanjem koncu cevke prižgano šibico!

3. Segrevaj sladkor v epruveti prav dolgo ter poglej, kaj ti ostane! — Isto snov dobiš tudi, če imaš pri rokah žvepleno kislino (gl. opombo spodaj!) ter vržeš vanjo košček sladkorja. Vrzi vanjo tudi košček lesu in opazuj oba ostanka!

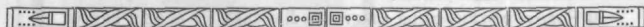
4. Napravi v skledici malo sladkorne raztopine, prilij nekaj natrijevega luga ter to kuhaj in opazuj! Isto stori s precdkom, dobljenim pri g)!

O p o m b a. Z žvepleno kislino postopaj jako, jako previdno! Ne sme ti priti ne na roko, ne na obleko, ker je prav jedka. Tudi je ne vlivaj v mokro posodico, in zamašena mora biti prav tesno!

Za zapisovanje poizkusov:

O p i s p o i z k u s a															
a	b	c	č	d	e	f	g	h	i	j	k	1	2	3	4

Pisma za strica Pavla naj se pošljejo uredništvu »Zvončka« do dne 15. sušca t. l.

Pismo.

*Hm — kaj mi je vse pisal striček
tam iz dežele daljne, tuje,
kjer rastejo zelene palme,
onstran globokega morja . . .*

*Da skoro se domov povrne . . .
Vsak dan ga hodim čakati, čakati
na breg, pa gledam tja čez morje,
bo ladja li priplavala . . .*

*Na njej se vozi striček zlati
in z njim razkošje in bogastvo —
pa stopim predenj prav možato,
zvedavo vanj oči uprem . . .*

*Hm — kaj je meni pisal, pisal
tam iz dežele daljne, tuje —
a kaj mi v dar prinese s sabo,
vam tega pa že ne povem!*

Josip Kralj.

